

INNKALLING

til eldrerådsmøte **onsdag 12. juni 2019 kl. 1000** i kommunestyresalen.

Varamedlemmene underrettes om møtet, men innkalles særskilt ved forfall.

Forfall til møtet meldes snarest skriftlig til leder – haherl@online.no.

SAKSLISTE

Sak 29/19 GODKJENNING AV PROTOKOLL

fra møte i eldrerådet 24. april 2019.

Sak 30/19 FREMTIDIG AKTIVITETSSENTER FOR IBESTAD

Ibestad formannskap har i møte 23.5.2019 under sak 48/19 fattet slikt vedtak:

Saken utsettes.

Det gjennomføres et møte med Eldrerådet og berørte parter der fremtidig aktivitetssenter for Ibestads befolkning diskuteres.

Møtet bør legges til eldrerådets møte 12. juni. Pensjonistforening, Andørja aktivitetssenter og Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne inviteres.

Det ønskes innspill på hvordan fremtidig aktivitetssenter bør være. Hvordan kan et slikt senter tilfredsstillende universell utforming og gi et best tilbud for alle eldre i kommunen? Er det ønskelig med et nybygg for å få til dette? Det vises også til NOU vedrørende «Leve hele livet».

Det gjennomføres også et folkemøte med seniorer 11. juni som del av samfunnsplanleggingen i kommunen. Aktivitetssenter kan også være tema på dette møtet.

De juridiske forhold mellom kommunen og Rolløya pensjonistforening må avklares.

Saken skal opp til behandling 20. juni.

Med bakgrunn i formannskapets vedtak legges dette drøftingsmøtet til eldrerådets møte og behandles som sak 30/19. Særskilt invitasjon sendes til Andørja aktivitetssenter, Rolløya pensjonistforening og Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Sak 31/19 BEMANNINGSSITUASJONEN VED IBESTAD SYKEHJEM

Eldrerådet har fått bekymringsmelding fra Pårørendeforeningen ved Ibestad sykehjem som beskriver en arbeidssituasjon som på langt nær er tilfredsstillende.

Petra Frantzen og Brynhild Karlsen fra Pårørendeforeningen vil møte i eldrerådet under denne saken.

Sak 32/19 LEVE HELE LIVET – ARBEIDSGRUPPE

Utsatt sak fra møte 24. april 2019.

Rolløya pensjonistforening har valgt Svein Eriksen og Lisbeth Heggelund som representanter til arbeidsgruppa for **LEVE HELE LIVET**. Andørja aktivitetssenter har ikke gitt tilbakemelding ennå.

Hvordan organiserer vi arbeidet framover?

Sak 33/19 FELLESMØTE FOR ELDRERÅDENE I SØR- TROMSREGIONEN

Utsatt sak fra møte 24. april 2019.

Salangen eldreråd avviklet fellesmøtet for eldrerådene i Sør-Troms-regionen – Salangen, Lavangen, Gratangen, Skånland, Kvæfjord, Harstad og Ibestad - torsdag 4. april 2019.

Fra Ibestad eldreråd møtte Svanhild Johansen, Harry Johansen og Harry H. Jensen.

Leder orienterer fra dette møtet.

:/: Referat fra fellesmøtet vedlegges innkallingen.

Sak 34/19 ELDRERÅDSKONFERANSEN 2019

Fylkeseldrerådet i Troms inviterer i skriv av 15.05.2019 til den årlige konferansen for de kommunale eldreråd i Troms. Konferansen er i år lagt til **Finnsnes hotell** 18. og 19. september. Konferansen starter og avslutter med lunsj.

Bindende påmelding innen 29. august 2019.

- ./. Programmet for eldrerådskonferansen følger vedlagt innkallingen.
Hvem deltar for lbestad eldreråd?

Sak 35/19 KJØKKENET VED IBESTAD NYE SYKEHJEM

HSO-leder Anita Dahl Solbakken orienterte på lbestad kulturhus tirsdag 7. mai 2019 om at kjøkkenet ved det nye sykehjemmet skulle være et fullverdig kjøkken – såkalt kok og kjøll. Det skulle tilberedes middag 2 dager i uken, porsjonert ut og kjøll ned til bruk de resterende fem dager i uken.

Når er denne beslutningen tatt?

Eldrerådet har hele tiden hevdet at kjøkkenet ved det nye sykehjemmet skulle være et fullverdig produksjonskjøkken med produksjon av middag alle dagene i uka. Kjøkkenet skal ha kapasitet til å tilberede mat også til hjemmeboende (kok og kjøll) og i tillegg kunne servere mat til kommunale møter o.l.

HSO-leder Anita Dahl Solbakken innkalles for å delta i denne saken.

- ./. Avisinnlegg i Harstad Tidende tirsdag 21. mai 2019 følger vedlagt innkallingen.

Sak 36/19 REFERATER

1. FOREDRAG HØSTEN 2019 VEDR. LEVE HELE LIVET

Skriv av mai 2019 fra Pensjonistforbundet v/prosjektleder Tone Bye vedr. ønsker om foredrag høsten 2019.
Skrivet følger vedlagt innkallingen.

Skal lbestad eldreråd benytte seg av dette tilbudet?

2. Norske arkitekters landsforbund har på oppdrag fra Helsedirektoratet laget en Håndbok i aldersvennlig stedsutvikling. I e-post av 29. mai 2019 inviteres det til frokostseminar på kulturhuset, Youngs gate, Oslo 12. juni kl. 0830 – 1030. Den nye håndboka vil bli presentert på dette frokostseminaret. Lanseringen kan også følges på direktestrømming.

Er dette noe for eldrerådet vårt?

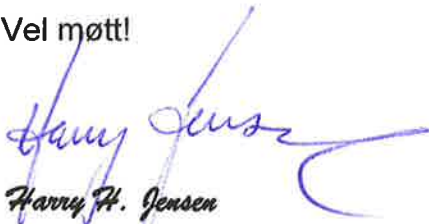
3. Norsk Boligbyggelag, Rådet for et aldersvennlig Norge, Husbanken og Pensjonistforbundet inviterer til en stor eldre- og

boligkonferansen – Bolig hele livet - 24. og 25. september 2019 på Clarion Hotel Ernst, Kristiansand. Vi vet at eldrebølgen kommer. Det er derfor viktig at boliger og måten vi bor på må tilpasses en stadig økende aldersgenerasjon, men vet vi hvilke behov og ønsker morgendagens eldre vil ha? Pensjonistforbundet har i e-post av 24. april 2019 minnet eldrerådene om denne konferansen.

J. Programmet for denne eldre- og boligkonferansen følger vedlagt innkallingen.

EVENTUELT

Vel møtt!

Harry H. Jensen

leder

Ibestad eldreråd

Referat fra fellesmøte for eldrerådene i Sør-Troms 2019

Sted: Salangen aktivitetssenter (SAFA)

Tid: 4. april 2019

Følgende var til stede:

Fylkeseldrerådet: Inge Hylid (leder), Magnor Olsen (nestleder), Hans Johan Dahl (medlem), Line Samuelsen (sekretær)

Gratangen kommune: Agnar Kvernmo

Harstad kommune: Ivar Østberg, Erling Pedersen, Noralf Robertsen, Rolf Mentzen, Johanne Pedersen

Ibestad kommune: Harry H. Jensen, Svanhild Johansen, Harry Johansen

Kvæfjord kommune: Jarle Solheim

Lavangen kommune: Edith Lyngmo, Johan Lyngstad

Salangen kommune: Astrid W. Rydland, Tormod Aglen, Roald Østvik, Eliseus Rønhaug, Jørgen Sundnes

Skånland kommune: Ikke møtt

Ordfører i Salangen: Sigrun W. Prestbakmo

Sekretær for Salangen eldreråd: Grethe Davidsen Kleppe

Astrid W Rydland ønsket deltakerne velkommen og gikk gjennom programmet for dagen.

Ordfører Sigrun W. Prestbakmo åpnet møtet, ønsket alle hjertelig velkommen til en «sprek, romslig og fremtidsrettet kommune». Hun ga en god og grei info om kommunen; næringsliv, næringsutvikling, interkommunalt samarbeid, skole, kultur, helse- og omsorgsplan (under arbeid), velferdsteknologi for å nevne noe.

Presentasjon av deltakerne

Kulturinnslag: felles sang – Pensjonistenes velkomstsang.

Inge Hylid: foredrag om «å eldes i en kommune»

Det er lovpålagt at alle kommuner skal ha elderråd, råd for funksjonshemmede og ungdomsråd.

Var innom flere aktuelle temaer;

Distriktene; Viktigheten av nærhet til lege, ambulanse,

legetimer på sykehuset bør tilpasses kommunikasjon, beholde landpostbud.

Hjelpemidler bør representeres «tidlig» for de eldre, forebyggende – tilrettelegging, tilgang på strøsand på vinteren

Fylkeseldrerådet vil ha/har dialogmøter med kommunene; treng helsefagarbeidere, desentralisert utdanning. Frivillighetssentraler –

Framtida for fylkeseldrerådet – Troms og Finnmark – spent på dette – oppgave nå – opplæring – kurs – de nye kommunale elderråd – oppgaver og rettigheter

Kommer tilbake med nærmere info om kursing. Ikke klart ennå.

Magnor Olsen:

Orienterte om Stortingsmelding nr. 15.

Denne har skapt stort engasjement særlig blant pensjonistorg. Hovedpkt. Områder må utfylles. Fra 65 år og opp. 5 hovedpkt. Bidra til at eldre skal mestre livet sitt lenger, føle trygghet, pårørende, ansatte får bruke sin kompetanse innen helse- og omsorg,

Olsen gratulerte Salangen kommune som en god kommune når det gjelder eldreomsorg. Viste til oppslag i TF. Ligger høgt på kommunebarometeret i landet.

Spørsmål:

Harstad reiste spørsmål vedr kjøkken på sykehjemmene. I Harstad blant annet får de mat fra felleskjøkken. Ønsker kjøkken tilbake til sykehjemmet.

Satt av 48 mill – prosjektmidler til kommunene – kan søke på midler for å få kjøkken tilbake til sykehjemmene.

Lunsj: Det ble servert varm lunsj med tilbehør samt kaffe og kaker.

Lena Klingan: foredrag: Livsglede for eldre

Har jobba som livsgledekonsulent i Gratangen. Fått inn «livsglede» på Gratangen sykehjem. Powerpoint presentasjon.

Hva er livsglede for eldre?

Hvordan får vi det til?

Hvorfor livsglede for eldre?

Stortingsmelding 15

Psykososiale rettigheter

Grunnprinsippet for eldreomsorg bør og skal være tuftet på:

respekt, omsorg, pleie (ROP)

Spørsmål: Sertifiseringen? Kommunen? Gratangen fikk 100 000.

Sentralt – Livsgledestiftelse – startet med engasjement fra ungdom under utdanning.

Miriam Bremnes (Harstad)

Livsgledeansvarlige på Sykehjemmet

Endra navn til Livsgledehjem i 2017 st.meld. 17 (2012-2013)

Jobbe med trygghet heime!

Velferdsteknologi: krever opplæring.

Eldrerådene har ordet:

Harstad eldreråd v/Ivar Østberg:

Oppslag: Dårlige tjenestetilbud. Bygges for få sykehjemsplasser. Legge til rette et helsehus i tillegg til sykehjemmet. Demensvennlig by. Kurs 136 deltakere. Taxikurs – demente. Strategisk plan for velferdsteknologi. Viktig. Få i stand festforespilling i Kulturhus – eldredagen. Brødrene Bremnes.

Kvæfjord eldreråd v/Jarle Solheim: hørbarhet og teleslynge rundt om i kommunen.

- samarbeid med ungdomsrådet – hatt møte

-økonomi .-

- eldredagen

-møte med fylkeseldrerådet 30 april.

Gratangen eldreråd v/Agnar Kvernmo:

-lam/hund på besøk på sykehjemmet

-spesialrom for de med uhelbredelig sykdom

-turer – fisketurer – Fartøyvernssenteret

- handikapbil – jobber med å få til

Ibestad eldreråd v/Harry H. Jensen:

-bygging av nytt sykehjem, vært med i prosjektgruppa

-det skulle ikke være kjøkken men fikk igjennomslag for det

-må kunne brukes til mer enn bare sykehjem, matsal,

-Er blitt livsgledehjem og håper det blir som det er tenkt og i hht til tanken bak

-hatt møte med ungdomsrådet, men funker ikke helt som det skal

-eldredagen – lokalt tilpasset – lokale aktører – blir godt mottatt

-laga eldreplan – sliter med å få tilsendt møtedokumenter i god tid før møtene går bedre

-møter på møtene

Sak som eldrerådene ønskes tatt opp: Sykehushotellet, drosjer – pasientreiser i Tromsø, anmoder fylkeseldrerådet ta opp saken.

Satt ned et utvalg hvordan hotellet skal brukes.

Vi bør sende protokollene fra møtene i eldrerådene til fylkeseldrerådet.

Inge Hyld, takket for maten og møtet.

Grethe Davidsen Kleppe
fagleder

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Kopi til

Astrid W. Rydland
Sigrun W. Prestbakmo

Mottakere:

Gratangen eldreråd
Harstad eldreråd
Kvæfjord eldreråd
Lavangen eldreråd
Skånland eldreråd
Troms fylkeskommune

Program

Eldrerådskonferansen

Finnsnes hotell 18-19. september 2019

ONSDAG 18. SEPTEMBER

- 1030-1100 **Innsjekk/registrering/kaffe**
- 1100-1115 **Velkommen/praktiske opplysninger/konstituering**
- 1115-1230 **Leve hele livet** ved Anette Moltu Thyrhaug, leder for helse- og omsorgsseksjonen hos Fylkesmannen
- Hva skjer i din kommune?** Innspill fra deltakere på konferansen
- 1230-1330 **Lunsj**
- 1330-1500 **Den nye eldreloven** mer informasjon kommer
- Gjennomgang av nye forskrifter** mer informasjon kommer
- 1500-1530 **Kaffepause**
- 1530-1700 **Eldrerådene har ordet**
- 1700 **Behandling/vedtak av uttalelser** sendes elektronisk til line.samuelson@tromsfylke.no innen kl. 11.00
- 1900 **Middag/hilsningstale** ved ordfører

TORSDAG 19. SEPTEMBER

- 0900-0930 **Vedtak av uttalelser/resolusjoner**
- 0930-1000 **Informasjon om sammenslåingen av nye Senja kommune** ved Jorid Meyer, levekårsleder Berg kommune
- 1000-1015 **Benstrekk**
- 1015-1100 **TryggEst: Overgrep mot eldre** ved Nina Christine Dahl, rådgiver i Tromsø kommune
- 1100-1130 **Kaffepause og utsjekking**
- 1130-1245 **TryggEst fortsetter** mer informasjon kommer
- 1245 **Avslutning** ved fylkeseldrerådets leder
- 1300-1400 **Lunsj**
- God tur hjem!**

SYNSPUNKT

Kjøkkenet på det nye sykehjemmet i Ibestad - fullverdig?

Befolkningen på Ibestad har

hatt et samstemt krav/ønske til administrasjonen, politikerne og HSO-leder for kjøkkenet og dets funksjon på det nye sykehjemmet. Et av kravene er at det må kokes middag hver dag. Pasientene skal kjenne midt-dagslukt, og glede seg til maten. Det er vel ikke et urimelig krav?

Men hvor lenge var Adam i paradiset?

Torsdag 7. mai ble det holdt et orienteringsmøte på Kulturhuset på Ibestad ang. oppstart av byggingen av det nye sykehjemmet. Her hadde HSO-leder Anita Dahl Solbakken en orienting om situasjonen for pasientene og personale under byggingen. Under denne orientingen kom det fram at det blir fullverdig kjøkken på Ibestad sykehjem, såkalt kok og

kjøl.

Det vil bli kokt middag 2 dager i uken, så blir det posjonert ut og kjølt ned til bruk i de resterende fem dager i uken.

Rolløya Pensjonistforening har medlemmer fra Andørja og Rolløya som er Ibestad kommuner. Vi har hele tiden gitt til kjenne at vi vil ha ett fullverdig kjøkken som lager rykkokt middag hver dag.

Det er skrevet side opp og ned om hvor viktig maten er

for de eldre og syke mennesker. Vi har trodd at de som er med på å ta de store og viktige bestemmelser i vår kommune hadde lyttet til befolkningen. Det er ikke for sent å snu, og da kan kanskje mottoet om livsglede hele livet bli sant.

GUNVOR K. NORMANN

For styret i Rolløya pensjonistforening

Til eldrerådet, frivillighetssentralen og eldresenteret i din kommune

Mai 2019

Ønsker dere foredrag høsten 2019?

Pensjonistforbundet ønsker at eldre skal få en bedre forståelse av hvilke muligheter som ligger i reformen Leve hele livet og velferdsteknologien plass i reformen. Vi tilbyr derfor tre ulike foredrag/kurs med Leve hele livet og velferdsteknologi som tema. Leve hele livet, velferdsteknologiens plass i Leve hele livet eller kun velferdsteknologi.

Vi inviterer oss til å komme til dere for å holde foredrag i ett eller begge temaene høsten 2019. Vi har ledig kapasitet i november og desember.

Vi dekker våre egne utgifter, og tar ikke honorar. Ta kontakt med prosjektleder Tone Bye på mail; tone.bye@pensjonistforbundet.no mht spørsmål om kurs eller foredrag.

Et foredrag tar 1,5 -2,5 timer og kurset varer enten 3 eller 5 timer. Dette er valgfritt.

Foredragene/kursene vil gi introduksjon i følgende tema;

- **Leve hele livet:**
- En gjennomgang av de mest sentrale områdene vedrørende reformen Leve hele livet
- En liten workshop, hvordan jobbe videre med reformen i vår kommune.
- **Velferdsteknologiens plass i reformen;**
- En gjennomgang av reformen og hvordan velferdsteknologi kan være en plattform for å lykkes med reformen lokalt
- En liten workshop, hvordan jobbe videre med reformen
- **Velferdsteknologi;**
- Hva ligger i begrepet velferdsteknologi og hvordan velferdsteknologi kan fremme mestring og aktivitet
- Hvilke utfordringer velferdsteknologi kan forebygge
- Gode eksempler på ulike typer teknologiske løsninger
- Teknologi og bolig – risikorydding
- Hvordan sette velferdsteknologi inn i kommunens tjenester til eldre til det beste for brukerne.

Foredragene er utviklet på bakgrunn av tilbakemeldinger fra brukere, ansatte, samarbeidspartnere og relevante kunnskapsaktører på feltet.

Målgruppen for kursene/foredragene er hjemmeboende eldre, pårørende og frivillige. Ansatte og politikere vil også ha nytte av foredragene og kursene.

Vi ønsker at foredragene holdes på naturlige møteplasser i deres kommune. Kursene skal bidra til en bedre forståelse av hva reformen Leve hele livet og velferdsteknologi kan bety for Eldres livskvalitet og selvstendighet. Det har også et formål om å forebygge ensomhet og øke nettverket og den sosiale kontakten blant eldre. Bedre informasjon om Eldres muligheter bidrar også til at eldre kan bo lengre hjemme.

Ved å bruke dagens Eldresenter og naturlige møteplasser for eldre som kurssted vil vi få en mulighet til å øke det sosiale engasjementet og deltagelsen blant eldre i lokalsamfunnet.

Med vennlig hilsen

Pensjonistforbundet

Tone Bye

Prosjektleder i Pensjonistforbundet

Bolig hele livet

Vi vet at eldrebølgen kommer. Det er derfor viktig at boliger og måten vi bor på må tilpasses en stadig økende eldre generasjon, men vet vi hvilke behov og ønsker morgendagens eldre vil ha?

NBBL, Råd for et aldersvennlig Norge, Husbanken og Pensjonistforbundet inviterer til årets viktigste konferansen om eldre og bolig.

Pensjonistforbundet

Dato:

24. og 25. september

Sted:

Clarion Hotel Ernst, Kristiansand

Konferanseledere:

Thor Eek og Osmund Kaldheim

[Klikk her for påmelding](#)

Deltakeravgift 1790 kroner
(inkluderer lunsj begge dager)

Overnatting 1255 kroner

Middag tirsdag kveld 800 kroner

Tirsdag 24. september

11.00	Lunsj	
12.00	Eldres forventning til regjeringens boligpolitikk	Leder Trude Drevland , Råd for et aldersvennlig Norge
12.05	Gode og trygge boliger for eldre - viktig i oppfølgingen av "Leve hele livet"	Eldreminister Åse Michaelsen
12.20	Befolkningsutviklingen og framtidens eldre Om økningen i eldrebefolkningen, geografiske forskjeller og eldres flytting	Forsker Marlann Tønnessen , SSB
12.50	Eldres boligbehov og ønsker for det gode liv i egen bolig - hva sier de selv? Få velger bolig med tanke på endring i funksjonsnivå og bevegelighet. Hvilke oppfatning har eldre om fremtidig bosituasjon?	Generalsekretær Harald Olimb Normann , Pensjonistforbundet
13.05	Bolig i det aldrende samfunn (NOVA 12/2018) Hva sier forskningen om samspillet mellom offentlige myndigheter, private bedrifter og husholdninger i arbeidet med å skaffe egnede boliger for eldre?	Forskningsleder Hans Christian Sandlie , OsloMET NOVA
14.00	Kommunal aldersvennlig planlegging Tiltak for å skape sentrum med boliger og service. Hvordan få private aktører på banen?	Ordfører Gro Anita Mykjåland , Iveland kommune
14.20	Kommunens rolle i "Leve hele livet" Hvordan kan kommunen skape levende og trygge sentrumsområder for alle generasjoner?	1. nestleder Mette Gundersen , KS
14.40	Fra engasjert ildsjel til aktive bofellesskap og seniorboliger Nabolaget borettslag i Porsgrunn	"Nabolagsildsjel" Merethe Solstad , og markedsjef Lars Kristensen , PBBL
15.00	Bofellesskapet Vindmøllebakken Generasjonshus – ikke bare i Århus, men også på norsk i Stavanger	Prosjektarkitekt Ane Dahl
15.40	Hvordan forberede til «Lengst mulig i egen bolig?» Krav til boligen, beboere og ansatte.	Ergoterapeutspesialist i eldres helse Hilde Fleitscher , Kristiansand kommune
16.05	Velferdsteknologi – smarthusmuligheter – to sider av samme sak Hvordan teknologi kan gjøre hverdagen enklere i eget hjem	Ansvarlig Smarthus og Livsløpsstandard Ellen Tønjum Moldskred , Sensio
19.00	Middag på hotellet	

Onsdag 25. september

09.00	Randesund Hageby Om å være eldre i Randesund Hageby og befaring av Randesund Hageby	Teknisk sjef Odd Helge Moen , Sørlandet BBL
11.00	Paneldebatt: Oppgradering av eksisterende boliger Hva må til for at dagens boliger skal tilpasses framtidens behov for gode eldre boliger Panel: Bente Johansen, NBBL Harald Olimb Normann, Pensjonistforbundet Hans Christian Sandlie, OsloMET NOVA Tove H. Skyer, Norsk Ergoterapeutforbund	Debattleder: Osmund Kaldheim , Husbanken
12.00	Lunsj	

Med forbehold om endringer